

Kecskeméti Szakképzési Centrum

Székhely: 6000 Kecskemét, 6000 Kecskemét, Bibó István utca 1., OM-azonosító: 203041
Nyilvántartásba-vételi szám: B/2020/000857, Engedély szám: E/2020/000133

HELYI TANTERV ÉS VIZSGAKÖVETELMÉNY

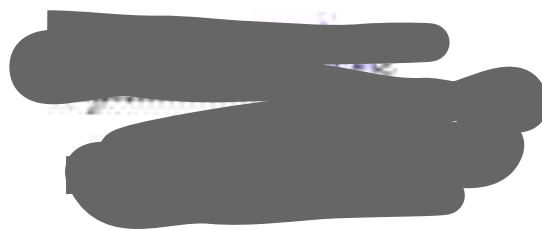
4111 JÁRMŰEMELŐ-KEZELŐI KÉPZÉS

KÉSZÜLT:

- KÉPZÉS SZERVEZŐK,
- KÉPZÉS ADMINISZTRÁCIÓS TEVEKENYSÉGET VÉGZŐK,
- OKTATÓK,
- VIZSGASZERVEZŐK,
- VIZSGABIZOTTSÁG ÉS A
- JEGYZŐKÖNYVVEZETŐK

RÉSZÉRE.

2021.12.10.



I. A képzés célja, feladata, követelményrendszere

A képzés célja

A szaktanfolyam célja, hogy a hallgatók olyan szakemberekké váljanak, akik alkalmasak a jogosítványba bejegyzett gépesorotba tartozó géptípusokkal – bármely gazdasági ágazatban – gépkezelői tevékenység szakszerű, biztonságos ellátására, rendelkezzenek az adott gépesorral kapcsolatos legjellemzőbb munkakörök, foglalkozások betöltéséhez szükséges kompetenciákkal. A képzés eredményeként képesek legyenek a munkakört megfelelő üzembiztonsággal, szakszerűen, a munka-, baleset-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása mellett önállóan ellátni a termelési megkövetelté színvonalán.

A képzés feladata, követelményrendszere

A szaktanfolyam során tanulónak a következő készségeket és képességeket kell elsajátítaniuk, fejleszteniük annak érdekében, hogy képesítésük révén megfelelő szintű szakértelemmel rendelkezzenek:

- a közlekedés ágazat előírásainak megfelelő, szakszerű, gazdaságos és környezettudatos gépkezelői tudás,
- a tevékenységre vonatkozó jogszabályi előírások ismerete,
- a munka-, baleset-, tűz- és környezetvédelmi előírások ismerete
- szerkezeti, üzemeltetési és technológiai ismeretek,
- rakodás- emelőtechnológiai ismeretek,
- önálló munkavégzés adott munkagéppel.

A képzéssel kapcsolatos előírások

1. A képzés megnevezése: Közúti közlekedési ágazatban használt gépek kezelőinek képzése

2. A képzést előíró jogszabályok

2.1. A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény

2.2. A közúti közlekedési ágazatban használt gépek kezelőinek képzéséről és vizsgáztatásáról szóló 54/2021. (XI. 5.) ITM rendelet

2.3. A közúti járművezetők és a közúti közlekedési szakemberek képzésének és vizsgáztatásának részletes szabályairól szóló 24/2005. (IV. 21.) GKM rendelet

3. A képzés minimális időtartama

Szaktanfolyam kódja	A szaktanfolyam megnevezése	Minimálisan kötelező óraszám
EMELŐ- ÉS RAKODÓGÉP KEZELŐI SZAKTANFOLYAMOK		
4111	Járműemelő-kezelői képzés	24 óra* + 4 óra

*Az óraszám előírás a tantermi képzésben megvalósuló szaktanfolyam elméleti óraszámára értendő. Az e-learning rendszerű oktatás keretében szervezett szaktanfolyamokon a hallgatók egyéni haladási időigénye határozza meg az egyes elméleti tantárgyakra fordítandó időt.

4. A képzésre jelentkezés feltételei:

A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 19. § (5) bekezdésében meghatározottak szerint.

1988. évi I. törvény 19. § (5)

A közúti áruszállításhoz kapcsolódó árumozgatásra alkalmas gépeket, a járműre szerelt továbbá a közutak építéséhez, fenntartásához használt, önjáró vagy vontatott emelő-, rakodó- és útépitő gépet csak a külön jogszabályban meghatározotti képesítéssel rendelkező, 18. életévét betöltött, emelő-, rakodó- és útépitő gép kezelésére egészségügyi szempontból alkalmas személy kezelheti.

5. Felmentések:

5.1. Ha a tanuló bármely gépesoport tekintetében rendelkezik a gépkezelői vizsgát megelőző öt éven belül megszerzett gépkezelői jogosítvánnyal, a közúti közlekedési ágazatban használt gépek kezelőinek képzéséről és vizsgáztatásáról szóló 34/2021. (XI. 5.) ITM rendelet 6. § szerint mentesül a 4.5 (1) bekezdés a) pont aa) és ab) alpontja szerinti oktatás és az ahhoz kapcsolódó gépkezelői vizsga alól.

5.2. A tanuló mentesül a teljes elméleti oktatási rész és az ahhoz kapcsolódó elméleti gépkezelői vizsga alól, ha a gépesoporthoz tartozó - az építőgépkezelő munkakörök képzéséhez kötéséről és az építőgépkezelők képzéséről szóló 6/1980. (I. 25.) ÉVM-KPM rendelet alapján megszerzett - könnyű- vagy nehézgépkezelői, vagy építő- és anyagmozgató szakképesítéssel (OKJ bizonyítvány) rendelkezik.

II. Óraterv

Tantárgy típusa	Tantárgy kódja	Tantárgy	Minimálisan kötelező óraszám
Elmélet	AMVEÜK	Általános munkavédelmi és elsősegély-nyújtási ismeretek	8
	AÜTIK	Általános üzemeltetési és technológiai ismeretek	8
	SZGSIK4111	Szakirányi gép-specifikus ismeretek	8
Gyakorlat	MHVİK4111	Munka- és balesetvédelmi ismeretek	1
	GYK4111	Gépkezelési gyakorlat	3

III. Általános módszertani útmutató a képzéshez

Az igények figyelembevételével a tantervben megjelöltől nagyobb óraszámokban is oktathatók az egyes témakörök, az itt szereplő óraszámokat kötelezően előírt minimumnak kell tekinteni. A szaktanfolyam során figyelembe kell venni az utóbbi évek technológiai, környezeti változásait valamint a szakképezések megszűnése miatt jelentkező nagyobb ismeretanyag igényt.

IV. TANTÁRGYAK TANTERVI ÉS MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓJA

A. Közös ismeretanyag

1. Általános munkavédelmi és elsősegély-nyújtási ismeretek – ÁMVEÜK

Módszertani útmutató

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók elsajátítsák a gépkezelői tevékenységre vonatkozó általános munka-, baleset-, tűz- és környezetvédelmi előírásokat, illetőleg az elsősegélynyújtással kapcsolatos ismereteket.

Tárgyi feltételek

A szaktanfolyam létszámának megfelelő tanterem, fali tablók, multimédiás oktatástechnológiai eszköz vagy video lejátszó és televíziókészülék vagy számítógép és projektor (kivetítő berendezés).

Személyi feltételek

A tantárgy oktatásához az alábbi képesítések, végzettségek valamelyike szükséges:

Bármely egyetem közlekedés- vagy gépészmérnöki katon szerzett

– közlekedés- vagy gépészmérnöki oklevél és e mellett tanári vagy bármely szakos szakoktatói oklevél;

– közlekedésmérnök-tanár vagy gépészmérnök-tanári oklevél.

Bármely főiskolán szerzett

– gépjárműüzemi szakos vagy gépész üzemmérnöki oklevél és emellett tanári vagy bármely szakos szakoktatói oklevél;

– műszaki tanár szakos oklevél;

– műszaki oktató szakos oklevél.

középfokú szakmai végzettség és bármely gépesoportha tartozó gép kezelésére jogosító, a 40/2009. (VIII.31.) KHEM, illetve az 54/2021. (XI. 5.) ITM rendelet szerinti jogosítvány és legalább kétéves időtartamú gépkezelési gyakorlat.

Részletes tanterv

Az oktatás során az alább felsorolt ismeretanyagot kell ismertetni illetve gyakoroltatni.

- általános munka-, baleset-, tűz- és környezetvédelmi előírások,
- egyéni és csoportos védőfelszerelések,
- gépek biztonsági berendezései,
- a munkakezdés biztonsági előírásai,
- a munkavégzés biztonsági előírásai,
- a műveletek végrehajtásához irányító igénybevételek feltételei, az irányító jelzései,
- a munkavégzés befejezésének biztonsági előírásai,
- sajátos munkabiztonsági ismeretek,
- a gépkezelő által műszakonként elvégzendő gépvizsgálat tartalma,
- a gépek kezelése esetén előforduló balesetek személyi sérülteinek elhárítása, az alkalmazandó életmentő eljárások,
- feendők baleservevény esetén,
- egyéni védőeszközök ismerete, használata,
- tűzvédelem.

2. Általános üzemeltetési és technológiai ismeretek – ÁÜTIK

Mólszertani útmutató

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók elsajátítsák a gépkezelői tevékenységre vonatkozó általános üzemeltetési és technológiai ismereteket, a biztonságos üzemeltetés követelményeit.

Tárgyi feltételek

A szaktanfolyam létszámának megfelelő tanterem, falli tablók, multimédiás oktatástechnológiai eszköz vagy video lejátszó és televíziókészülék vagy számítógép és projektor (kivetítő berendezés).

Személyi feltételek

A tantárgy oktatásához az alábbi képesítések, végzettségek valamelyike szükséges:

Bármely egyetem közlekedés- vagy gépészmérnöki karán szerzett

– közlekedés- vagy gépészmérnöki oklevél és e mellett tanári vagy bármely szakos szakoktatói oklevél;

– közlekedésmérnök-tanári vagy gépészmérnök-tanári oklevél.

Bármely főiskolán szerzett

– gépjárműüzemi szakos vagy gépész üzemmérnöki oklevél és emellett tanári vagy bármely szakos szakoktatói oklevél;

– műszaki tanár szakos oklevél;

– műszaki oktató szakos oklevél.

középfokú szakmai végzettség és bármely gépcsoportba tartozó gép kezelésére jogosító, a 40/2009. (VIII.31.) KHEM, illetve az 54/2021. (XI. 5.) ITM rendelet szerinti jogosítvány és legalább kéteves időtartamú gépkezelési gyakorlat.

Részletes tanterv

Az oktatás során az alább felsorolt ismeretanyagot kell ismertetni illetve gyakoroltatni.

- gépkategória, géptípcsoport, gépcsoport fogalma,
- alapozás, közmű- és fenntartási gépek,
- emelő- és rakodógépek,
- földmunkagépek,
- tárgoncák és szállítógépek,
- útépítő- és karbantartógépek,
- a gépkezelői tevékenységre vonatkozó általános üzemeltetési és technológiai ismeretek,
- belső égésű motorok csoportosítása, felépítése, hűtő-, kenő-, szűrő- és üzemanyagellátó rendszerei, üzemeltetése és karbantartása,
- gópelemek, hajtásláncok, erőátviteli berendezések felépítése, működése, üzemeltetése és karbantartása,
- hidraulikus és pneumatikus energiaellátó rendszerek üzemeltetése, karbantartása,
- elektromosság alapfogalmai,
- elektromos berendezések, hajtások felépítése, működése, üzemeltetése és karbantartása,
- akkumulátorok fajtái, töltése, karbantartása,

- anyag- és gyártáismereti alapfogalmak:
 - fémes és nem fémes anyagok
 - anyagvizsgálatok
 - alapvető gyártási eljárások
 - felületvédelem, korrózió
 - oldható és nem oldható kötések

B. Specifikus ismeretanyag

3. Szakirányú gépspecifikus ismeretek – SZGSIK4111

Módszertani útmutató

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók elsajátítsák az adott gépesoportha tartozó gépekre vonatkozó szakirányú gépspecifikus ismereteket.

Tárgyi feltételek

A tantárgy elméleti szakanyagának oktatásához az alábbiakat kell biztosítani:

- A szaktanfolyam létszámának megfelelő tanterem, fallablók, multimédiás oktatástechnológiai eszköz vagy videó lejátszó és televíziókészülék vagy számítógép és projektor (kivetítő berendezés).
- működőképes, az előírt vizsgálatoknak megfelelő (időszakos vizsgálat, érintésvédelem, időszakos műszaki vizsgálat) és a vizsgálatokról érvényes igazolással rendelkező, adott gépesoportha tartozó gép.
- bemutató terület, ahol a személy- és vagyonbiztonság veszélyeztetése és a rendeltetészerű használat mértékét meghaladó környezetszennyezés nélkül biztosítható a tanuló számára a gép biztonsági berendezéseinek elméleti bemutatása, valamint a veszélyhelyzetek esetén teendő gyakorlása, beleértve a géphez tartozó különböző tartozékok, szerezékek biztonságos fel- és leszerelésével kapcsolatos speciális elméleti ismereteket;
- a bemutatáshoz olyan hőmérsékletet kell biztosítani, amely belül van a gép üzemszerű használatához engedélyezett hőmérséklet tartományon.
- a tanuló és a gép üzemeltetéséért felelős személy részére a gép kezeléséhez (karbantartáshoz, tartozékcseréjéhez) előírt munka- és védőruha, védőítél.

Személyi feltételek

A tantárgy oktatásához az alábbi képesítések, végzettségek valamelyike szükséges:

Bármely egyetem közlekedés- vagy gépészmérnöki karán szerzett

- közlekedés- vagy gépészmérnöki oklevél és e mellett tanári vagy bármely szakos szakoktatói oklevél;

- közlekedésmérnök-tanári vagy gépészmérnök-tanári oklevél.

Bármely főiskolán szerzett

- gépjárműüzemi szakos vagy gépész üzem mérnöki oklevél és emellett tanári vagy bármely szakos szakoktatói oklevél;

- műszaki tanár szakos oklevél;

- műszaki oktató szakos oklevél.

középfokú szakmai végzettség és az adott gépcsoportba tartozó gép kezelésére jogosító, a 40/2009. (VIII.31.) KHEM, illetve az 54/2021. (XI. 5.) ITM rendelet szerinti jogosítvány és legalább kétéves időtartamú gépkezelési gyakorlat.

Részletes tanterv

Az oktatás során az alább felsorolt ismeretanyagot kell ismertetni:

- a gépcsoportba tartozó gépek általános bemutatása,
- a gépcsoportba tartozó gépek főegységeinek, berendezéseinek, kezelőszerveinek részletes bemutatása,
- a gépcsoportba tartozó gépek működtetésére, üzemeltetésére vonatkozó speciális ismeretek

C. Gyakorlati ismeretanyag

1. Munka- és balesetvédelmi ismeretek – MBVIK4111

Módszertani útmutató

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók megismerjék az adott gépcsoportba tartozó gépekre vonatkozó speciális munka- és balesetvédelmi előírásokat.

Tárgyi feltételek

A tantárgy szakanyagának oktatásához az alábbiakat kell biztosítani:

- A szaktanfolyam létszámának megfelelő tanterem, fallablók, multimédiás oktatástechnológiai eszköz vagy videó lejátszó és televíziókészülék vagy számítógép és projektor (kivetítő berendezés).
- működőképes, az előírt vizsgálatoknak megfelelő (időszakos vizsgálat, érintésvédelem, időszakos műszaki vizsgálat) és a vizsgálatokról érvényes igazolással rendelkező, adott gépcsoportba tartozó gép.
- bemutató terület, ahol a személy- és vagyonbiztonság veszélyeztetése és a rendeltetés szerinti használat mértékét meghaladó környezetszennyezés nélkül biztosítható a tanuló számára a gép biztonsági berendezéseinek bemutatása, valamint a veszélyhelyzetek esetén teendő gyakorlat, beleértve a géphez tartozó különböző tartozékok, szerelvények biztonságos fel- és leszerelésével kapcsolatos gyakorlati speciális munka- és balesetvédelmi előírások betartását;
- a bemutatáshoz olyan hőmérsékletet kell biztosítani, amely belül van a gép üzemszerű használatához engedélyezett hőmérséklet tartományon,
- a tanuló és a gép üzemeltetéséért felelős személy (gyakorlati oktató) részére a gép kezeléséhez (karbantartásához, tartozékesztéséhez) előírt munka- és védőruha, védőita.

Személyi feltételek

A tantárgy oktatásához az alábbi képesítések, végzettségek valamelyike szükséges:

Bármely egyetem közlekedés- vagy gépészmérnöki karán szerzett

- közlekedés- vagy gépészmérnöki oklevél és e mellett tanári vagy bármely szakos szakoktatói oklevél;
- közlekedésmérnök-tanári vagy gépészmérnök-tanári oklevél.

Bármely főiskolán szerzett

- gépjárműüzemi szakos vagy gépész-üzemtechnológiai oklevél és emellett tanári vagy bármely szakos szakoktatói oklevél;

- műszaki tanár szakos oklevél;
- műszaki oktató szakos oklevél.

Középfokú szakmai végzettség és az adott gépcsoportba tartozó gép kezelésére jogosító, a 40/2009. (VIII.31.) KHEM, illetve 54/2021. (XI. 5.) ITM rendelet szerinti jogosítvány és legalább kétéves időtartamú gépkezelési gyakorlat.

2022. december 5-ig továbbá az adott gépkategória bármely gépcsoportjába tartozó gép kezeléséhez szükséges gépkezelői jogosítvány és legalább kétéves időtartamú gépkezelési gyakorlat, az „alapozás, közmű- és fenntartási gépek” gépkategóriába tartozó gépcsoportok esetén az adott gépcsoportba tartozó gép kezelésében legalább kétéves időtartamú gyakorlat.

Részletes tanterv

Az oktatás során az alábbi felaorolt ismeretanyagot kell ismertetni:

- a gépcsoportba tartozó gépekre vonatkozó speciális munka-, baleset-, tűz- és környezetvédelmi előírások,
- a gépcsoportba tartozó gépek ellenőrzésére vonatkozó speciális feladatok,
- a gépcsoport gépeinek működtetésére, üzemeltetésére, karbantartására és tárolására vonatkozó speciális biztonsági előírások.

2. Gépkezelési gyakorlat – GYK4111

Módszertani útmutató

A tantárgy tanításának a célja, hogy begyakoroltassa az anyagmozgatási és gép-specifikus feladatok alapelemeit, a tanulók a gyakorlatias által képesek legyenek a gépkezelői feladatok szak-szerű, pontos, önálló és balesetmentes végzésére. A tanulónak az órateremben a tantárgyra meghatározott óraszámot a vizsgakövetelmény szerinti feladatok gyakorlásával kell teljesítenie.

Tárgyi feltételek

A tantárgy oktatásához az alábbi eszközöket kell biztosítani:

- működőképes, az előírt vizsgálatoknak megfelelő (időszakos vizsgálat, érintésvéd-let, időszakos műszaki vizsgálat) és a vizsgálatokról érvényes igazolással rendelkező, az adott gépcsoportba tartozó gép,
- gyakorló terület, ahol a személy- és vagyonbiztonság veszélyeztetése és a rendeltetés-szerű használat mértékét meghaladó környezetszennyezés nélkül biztosítható a tanuló számára a gép kezelésének, valamint a hibaelhárításnak a gyakorlása, beleértve a gép-hez tartozó különböző tartozékok, szerelvények fel- és leszerelését;
- a gyakorláshoz olyan hőmérsékletet kell biztosítani, amely belül van a gép üzemszerű használatához engedélyezett hőmérséklet tartományon,
- a tanuló és a gép üzemeltetéséért felelős személy (gyakorlati oktató) részére a gép ke-zeléséhez (karbantartásához, tartozékeszerjéhez) előírt munka- és védőruha, védőital.

Személyi feltételek

A tantárgy oktatásához az alábbi képesítések, végzettségek valamelyike szükséges:

- középfokú szakmai végzettség és az adott gépcsoportba tartozó gép kezelésére jogosító, a 40/2009. (VIII.31.) KHEM, illetve az 54/2021. (XI. 5.) ITM rendelet szerinti jo-gositvány és legalább kétéves időtartamú gépkezelési gyakorlat.

- 2022. december 5-ig továbbá az adott gépkategória bármely gépcsoportjába tartozó gép kezeléséhez szükséges gépkezelői jogosítvány és legalább kétéves időtartamú gépkezelési gyakorlat, az „alapszár, kizsmű- és fenntartási gépek” gépkategóriába tartozó gépcsoportok esetén az adott gépcsoportba tartozó gép kezelésében legalább kétéves időtartamú gyakorlat.

Részletes tnterv

- Az oktatás során az alább felsorolt ismeretanyagot kell gyakoroltatni.
- a géppel végzett műveletek helyszínének kijelölése és biztosítása,
- a gép üzembe helyezése,
- a műveletek végrehajtása,
- a műveletek végrehajtásához irányító igénybevétele (ha szükséges),
- munka-, baleset-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása,
- a munkaterületnek a munkavégzés befejezése utánl biztosítása,
- vizsgakövetelményben meghatározott feladatok gyakorlása.

IV.I. OKTATÁSI MÓDSZEREK

Elmélet: előadás, magyarázat, megbeszélés, bemutatás.

Gyakorlat: megbeszélés, magyarázat, bemutatás, gyakorlás.

IV.II. A VIZSGÁRA BOCSÁTÁS FELTÉTELE

a „Közúti közlekedési ágazatban használt gépek kezelőinek képesítése” szaktanfolyam igazolt elvégzése.

Az igazolás kiadásának feltétele:

- az elméleti órákon aktív részvétel, a három elméleti vizsgatárgyból összehalított min. 45 perces tesztfeladatl min. 5db kérdés/vizsgatárgy min. 60%-os teljesítése,
- gyakorlati órákon aktív részvétel, betartja a munka-, baleset-, tűz-, és érintésvédelmi szabályokat és egyszerű alkalommal sikeresen végrehajtja a gyakorlati vizsgafeladatot.

V. Vizsgakövetelmények

Vizsgatárgy típusa	Vizsgatárgy kódja	Vizsgatárgyak	Vizsgatárgy fajtája
Elmélet	ÁMVEÜ	Általános munkavédelmi és elsősegély nyújtási ismeretek	Szöbéli
	ÁÜTI	Általános üzemeltetési és technológiai ismeretek	Szöbéli
	SZGI4111	Szakirányú gépspecifikus ismeretek	Szöbéli
Gyakorlat	GY4111	Gépkezelés	Gyakorlati

VI. Vizsgatárgyak vizsgakövetelményei

A vizsgatárgyak felsorolása

A. Általános munkavédelmi és elsősegély-nyújtási ismeretek - ÁMVEÜV

A vizsga követelményei

A vizsga teljesítéséhez a rendelkezésre álló kérdéssorból („Szóbeli vizsgakérdések”) tételt húzva kell felelni.

A vizsgadokumentáció tartalmazza a szóbeli tételeket, melyek közül a vizsgázó a vizsga kezdetekor 1 db tételt húz. A vizsga időtartama maximum 10 perc, amiből 5 perc a felkészülési idő.

A szóbeli feleleteket megfelelt (M) vagy nem felelt meg (I) formában kell minősíteni.

Sikortelen a vizsga, ha a vizsgázó a kihúzott tételben szereplő kérdés tekintetében nem rendelkezik kellő ismerettel és jártassággal.

A vizsga ismeretanyaga

A vizsga ismeretanyag megegyezik a „Közúti közlekedési ágazatban használt gépek kezelőinek képzése” szakonfolyam „Általános munkavédelmi és elsősegély-nyújtási ismeretek” című tantárgyak ismeretanyagával.

Szóbeli vizsgakérdések

1. Határozza meg a munkavédelem feladatát, célját, területeit! Milyen jogai és kötelességei vannak a munkáltatónak és a munkavállalónak a munkavédelemmel kapcsolatban?
2. Mutassa be a munkahelyek biztonságos kialakítására vonatkozó általános munkavédelmi követelményeket! Mutassa be, hogyan történik a munkavédelmi kockázatok felmérése! Beszéljen a munkáltató ellenőrzési kötelezettségeiről!
3. Milyen személyi feltételei vannak a gépkezelői munkakör betöltésének? Mutassa be a munkavédelmi oktatások fajtáit! Beszéljen az orvosi alkalmassági vizsgálatokról!
4. Mi a baleset? Milyen fajtái lehetnek a baleseteknek? Részletezze a munkaterületen bekövetkezett balesetek kivizsgálását! Hogyan előzhető meg a balesetek?
5. Milyen ártalmak érhetik az emberi szervezetet munkavégzés közben? Mi a foglalkozási megbetegedés? Mit tehet a munkáltató és a munkavállaló a foglalkozási megbetegedések elkerülése érdekében?
6. Sorolja fel a biztonságos munkavégzés tárgyi feltételeit! Mit nevezünk védőeszköznek? Csoportosítsa a védőeszközöket! Beszéljen a munkáltató és a munkavállaló köteleiről a védőeszközökkel kapcsolatban!
7. Melyek az elsősegélynyújtás alapvető szabályai? Beszéljen az életjelek vizsgálatáról! Milyen sérüléseket ismer? Hogyan történik ezek ellátása?
8. Beszéljen a tűz keletkezéséről! Hogyan jelezzük a tüzet? Mutassa be a tűzveszélyességi osztályokat és jellemzőiket!
9. Milyen tűzcsatályokat ismer? Mutassa be a tűzoltó anyagokat és készületeket! Hogyan történik ezek használata?

10. Milyen ellenőrzési teendők vannak a gépkezelőnek a műszak megkezdése előtt? Fejtse ki a műszakos vizsgálat menetét!
11. Beszéljen a gépekkal történő munkavégzés során használt egyéni és csoportos védőeszközökről! Mit kell tennie ezekkel kapcsolatban?
12. Beszéljen az elektromos áram veszélyeiről! Hogyan védjük a dolgozókat és a gépeket az elektromos áram veszélyeitől?
13. Beszéljen a közúton, közterületen, villamos szabadvezeték veszélyes környezetében végzett munka szabályairól! Beszéljen a közúton történő közlekedés szabályairól!
14. Mit nevezünk veszélyes anyagnak? Milyen szabályok vonatkoznak a veszélyes anyagok tárolására? Milyen veszélyes anyagokat alkalmaz munkája során? Mi a teendője a keletkezett veszélyes hulladékkal?
15. Beszéljen a karbantartások és javítások személyi és tárgyi feltételeiről! Milyen szabályok, biztonságtechnikai előírások vonatkoznak ezekre a munkafolyamatokra?
16. Foglalja össze a közlekedési szabályokat a munkaterületen a munkagépekre és a gyalogosokra vonatkozóan! Milyen megengedett sebességértékekkel közlekedhetünk a munkaterületen belül? Hogyan történhet a közlekedési utak kijelölése?
17. Ismertesse a gépkezelői tevékenységgel kapcsolatos fizikai veszélyforrásokat!
18. Milyen érintésvédelmi szabályokat ismer? Ismertesse a készülékek érintésvédelmi osztályba sorolását! Beszéljen a villamos áram élettani hatásairól.
19. Mit nevezünk veszélyforrásnak? Hogyan történik a munkavédelmi kockázatok felmérése?
20. Mi a foglalkozási ártalom? Sorolja föl a foglalkozási ártalmakat! Ismertesse a hőmérsékleti, a zaj- és a porártalmakat! Mondja el, hogy mit nevezünk foglalkozási megbetegedések!
21. Beszéljen a gépeken található védőburkolatok fajtáiról! Milyen feladata van ezen gépelemeknek? Milyen teendők vannak a gépkezelőnek a védőburkolattal kapcsolatban?
22. Ismertesse a környezetvédelem fogalmát és célját! Milyen területei vannak a környezetvédelemnek? Mit tehet gépkezelőként a környezet védelméért?

A vizsgáztatás személyi feltételei

- a vizgabizottság tagjának 2021. december 31-éig az is jelölhető, akit az Országos szakértői, az Országos vizsgáztatási, az Országos szakmai szakértői és az Országos szakmai vizsgaelnöki névjegyzékről, valamint a szakértői tevékenységről szóló miniszteri rendelet alapján kiadott Kitelekedési Országos Szakmai Vizsgaelnöki Névjegyzékben az építő- és anyagmozgató gép kezelője vizsgáztatási szakterületre nyilvántartásba vettek.
- a vizgabizottság elnökének és tagjának az jelölhető ki, aki felsőfokú műszaki szakképzettséggel rendelkezik.

A vizsgáztatás tárgyi feltételei

A vizsgáztatás lebonyolítására alkalmas – a vonatkozó építésügyi, közegészségügyi stb. előírásoknak megfelelő –, a felkészülő vizsgázók és a feleletet adó vizsgázók egymást nem zavaró elhelyezésére lehetőség biztosító vizsgaterem, melyben valamennyi – feleletet adó és felkészülő – vizsgázó és a vizsgán közreműködő személy részére megfelelő ülőhely és asztal (pad) van olyan elrendezésben, hogy a vizgabiztos könnyen áttekinthesse, ellenőrizhesse a vizsgázók munkáját.

A vizsgáztatás egyéb feltételei

A vizsgára bocsátás feltétele a „Közúti közlekedési ágazatban használt gépek kezelőinek képzése” szaktanfolyam igazolt elvégzése.

B. Általános üzemeltetési és technológiai ismeretek – ÁÖTTV

A vizsga követelményei

A vizsga teljesítéséhez a rendelkezésre álló kérdéssorból („Szóbeli vizsgakérdések”) tételt húzva kell felelni.

A vizsgadokumentáció tartalmazza a szóbeli tételleket, melyek közül a vizsgázó a vizsga kezdetekor 1 db tételt húz. A vizsga időtartama maximum 10 perc, amiből 3 perc a felkészülési idő.

A szóbeli feleleteket megfelelt (M) vagy nem felelt meg (I) formában kell minősíteni.

Sikertelen a vizsga, ha a vizsgázó a kihúzott tételen szereplő kérdésben nem rendelkezik kellő ismerettel és jártassággal.

A vizsga ismeretanyaga

A vizsga ismeretanyag megegyezik a „Közúti közlekedési ágazatban használt gépek kezelőinek képzése” szaktanfolyam „Általános üzemeltetési és technológiai ismeretek” című tantervnek ismeretanyagával.

Szóbeli vizsgakérdések

1. Sorolja fel, milyen információs anyagok állnak a gépkezelő rendelkezésére a munkagéppel kapcsolatban! Milyen előírások vonatkoznak ezekre a dokumentációkra? Mi a teendője a gépkezelőnek ezekkel kapcsolatban?
2. Beszéljen a gépeken elvégzendő karbantartásokról és javításokról! Ki végezheti ezeket a tevékenységeket? Milyen anyagokat és eszközöket szabad használni a karbantartási és javítási műveleteknél? Jellemezze a hűtő- és kenőanyagokat! Beszéljen ezek ellenőrzéséről, cseréjéről!
3. Milyen fékeket ismer? Beszéljen a munkagépeken található fékekről! Mutassa be a fékrendszer részeit, működési elvét! Miből adódhat a fékek helytelen működése, meghibásodása?
4. Beszéljen a munkagépek futóművének felépítéséről, részeiről! Milyen szerkezeti egységeken keresztül visszük át a hajtást a kerekre?
5. Ki lehet irányító személy a munkavégzés során? Hogyan kommunikálhat egymással az irányító személy és a gép kezelője? Mutassa be az irányító személy rendelkezésére álló jelzéseit!
6. Sorolja fel a gépiparban használt fémes és nemfémes anyagokat! Nevezze meg jellemzőiket, főbb felhasználási területeiket!
7. Hogyan történik a munkagépek irányítása? Beszéljen a különböző kormányzási módokról! Hogyan történik a kormánytű ellenőrzése? Értelmezze a kormány-toltjáték fogalmát, határozza meg jellemző értékeit!
8. Mutassa be az akkumulátorfajtákat, jellemezze azokat! Beszéljen a savas akkumulátorok felépítéséről! Milyen jellemző értékei vannak az akkumulátoroknak? Hogyan történik a töltés folyamata? Milyen karbantartási teendői vannak a gépkezelőnek az akkumulátorokkal kapcsolatban?

9. Hogyan történhet a forgómozgás átváramtatása? Beszéljen az egyes hajtási módok (szíj-, lánc-, fogaskerek stb.) jellemzőiről, felépítésükről!
10. Csoportosítsa a belső égésű motorokat! Beszéljen az általános felépítésükről! Milyen üzemanyag-ellátó rendszereket ismer a gázolaj üzemű motorok esetén?
11. Milyen üzemanyag-ellátó rendszereket ismer a benzin üzemű motorok esetén? Beszéljen a gázüzemű motorokról!
12. Milyen teendők vannak a gépkezelőnek a munka megkezdése előtt a munkaterülettel kapcsolatban? Beszéljen a génapró vezetősről!
13. Milyen nyomóanyagokot alkalmazzhatunk a hidraulikus szerkezetekben? Beszéljen a hidraulikus rendszer energiatápláló részéről!
14. Milyen szélsőséges időjárási viszonyokat ismer? Beszéljen a gépek szélsőséges időjárási viszonyok melletti történő üzemeltetéséről!
15. Beszéljen a hidraulikus rendszerben található irányító elemekről! Milyen biztonsági elemek találhatók egy hidraulikus rendszerben?
16. Beszéljen a gépek feliratozásának szükségességéről! Milyen biztonsági szín- és alakjelzésekkel találkozhatunk a munkavégzés során?
17. Beszéljen a hidraulikus rendszer végrehajtó elemeiről! Hogyan történhet a szerelvények csatlakoztatása a munkagépekhez?
18. Beszéljen a munkagépek stabilizálásának folyamatáról, műszaki megoldásáról! Mi befolyásolja a gépek stabilitását? Milyen esetben nem üzemeltethetjük a munkagépeket?
19. Mit nevezünk hulladéknak? Mi a veszélyes hulladék fogalma? Milyen veszélyes tulajdonságokkal rendelkeznek ezek az anyagok? Beszéljen a hulladékok gyűjtéséről, tárolásáról, kezeléséről és elszállításáról!
20. Mi a teendője, ha munkagépe üzemzavar miatt váratlanul leáll? Milyen okokból következhet be üzemzavar? Hogyan biztosítja, hogy az elromlott gépet ne használhassák? Milyen dokumentációs kötelezettsége van ez esetben?
21. Hogyan történik a gép műszak végi szabályos leállítása? Milyen teendők vannak a gép állagmegővésével kapcsolatban?

A vizsgáztatás személyi feltételei

- a vizsgabizottság tagjának 2021. december 31-éig az is jelölhető, akit az Országos szakértői, az Országos vizsgálói, az Országos szakmai szakértői és az Országos szakmai vizsgálónői névjegyzékről, valamint a szakértői tevékenységről szóló miniszteri rendelet alapján kiadott Közlökdési Országos Szakmai Vizsgálónői Névjegyzékben az építő- és anyagmozgató gép kezelője vizsgáztatási szakterületre nyilvántartásba vettek.

- a vizsgabizottság elnökének és tagjának az jelölhető ki, aki felsőfokú műszaki szakképzettséggel rendelkezik.

A vizsgáztatás tárgyi feltételei

A vizsgáztatás lebonyolítására alkalmas – a vonatkozó építészeti, közegészségügyi stb. előírásoknak megfelelő –, a felkészülő vizsgázók és a feleletet adó vizsgázók egymást nem zavaró elhelyezésére lehetőség biztosító vizsgaterem, melyben valamennyi – feleletet adó és felkészülő – vizsgázó és a vizsgán közreműködő személy részére megfelelő ülőhely és asztal (pad) van olyan elrendezésben, hogy a vizsgabiztos könnyen áttekinthesse, ellenőrizhesse a vizsgázók munkáját.

A vizsgáztatás egyéb feltételei

A vizsgára bocsátás feltétele a „Közúti közlekedési ágazatban használt gépek kezelőinek képesítése” szaktanfolyam igazolt elvégzése.

C. Szakirányú gépspecifikus ismeretek – SZGI4111

A vizsgatárgy kódja 4111: az adott gépcsoport négyjegyű kódja

A vizsga követelményei

A vizsga teljesítéséhez a rendelkezésre álló kérdéssorból („Szóbeli vizsgakérdések”) tételt húzva kell felelni. A vizsgadokumentáció tartalmazza a szóbeli tételleket, melyek közül a vizsgázó a vizsga kezdetekor 1 db tételt húz. A vizsga időtartama maximum 10 perc, amiből 5 perc a felkészülési idő.

A szóbeli felteket megfelelt (M) vagy nem felelt meg (I) formában kell minősíteni.

Sikertelen a vizsga, ha a vizsgázó a kihúzott tételen szereplő kérdésben nem rendelkezik kellő ismerettel és jártassággal.

A vizsga ismeretanyaga

A vizsga ismeretanyag megegyezik a „Közúti közlekedési ágazatban használt gépek kezelőinek képesítése” szaktanfolyam „Szakirányú gépspecifikus ismeretek” című tantárgyak ismeretanyagával.

Szóbeli vizsgakérdések

1. Mit nevezünk emelőgépeknek? Csoportosítsa az emelőgépeket! Beszéljen jellemzőikről! Milyen munkák végezhetők el a különféle emelőgépekkel?

2. Mire használható a járműemelő? Beszéljen a járműemelő működéséről és működtetéséről!

3. Mutassa be a járműemelő szerkezeti felépítését, részeit!

4. Beszéljen a járműemelővel végzett munkálatok veszélyeiről, hogyan lehet biztonságosabbá tenni ezeket a műveleteket?

D. Gépkelés – GY4111

A vizsgatárgy kódja 4111: az adott gépcsoport négyjegyű kódja

A vizsga követelményei

A gyakorlati vizsgafeladatokat a vizsgabizottság elnöke - a gyakorlati oktatóval történt egyeztetés alapján - határozza meg és ismerteti a vizsgázókkal a gépcsoportokra meghatározott vizsgafeladatok közül (Gyakorlati vizsgafeladatok). Amennyiben a vizsga helyszíne nem alkalmas az összes vizsgafeladat végrehajtására, úgy csak a végrehajtható feladatok közül kell a vizsgázóknak a számára meghatározott feladatot teljesíteni.

A gyakorlati vizsga maximális időtartama 5-10 perc a gyakorlati feladat jellegétől függően.

Sikeres a gyakorlati vizsga, ha a vizsgázó a részére meghatározott vizsgafeladatot maradéktalanul, megfelelő szakmai felkészültséggel teljesíti.

Sikertelen a vizsga, ha a vizsgázó az alábbi hibákat vétte:

- a feladatot csak részben teljesíti,
- a gép kezelőszerveit nem megfelelően kezeli,
- a feladat teljesítése közben a rakományban, a gépben vagy ennek környezetében kárt okoz, vagy a jelenlévők közbeavatkozása nélkül okozza,
- nem tartja be a munka-, baleset-, tűz-, és érintésvédelmi szabályokat, azokat szándékosan vagy gondatlanságból megszegi,
- balesetveszélyes helyzetet teremt.

A vizsga ismeretanyaga

A vizsga ismeretanyaga megegyezik a szaktanfolyam „Gépkezelési gyakorlat” című tantárgyának ismeretanyagával. A feladatok végrehajtását alapállapotba helyezett géppel kell elvégezni és a vizsgázónak a feladat végrehajtása után a gépet alapállapotba kell visszahelyeznie.

Gyakorlati vizsgafeladatok

• FI – Emelőszerkezet felemelés

○ Követelmény

- A vizsgázónak a vizsgabiztos által meghatározott helyre fel kell emelnie az emelőszerkezetet. A vizsgázónak az emelőszerkezet rögzítését és a feladat elvégzését követően újra vissza kell állítani az emelőszerkezetet a kiindulási helyzetbe.

○ Sikertelen a vizsga, ha

- nem összehangoltan vagy bizonytalanul kezeli a gép kezelőszerveit,
- a feladat követelményeit nem teljesíti,
- a járműemelő vagy a rajta lévő jármű akadálynak ütközik,
- nem a terhelhetőségnek megfelelő járművet akart felemelni,
- veszélyhelyzetet teremt,
- nem tartja be a gép kezelésére vonatkozó biztonsági előírásokat (különös tekintettel az illetéktelenek távol tartására).